

Drets i deures dels ciutadans en relació amb la salut i l'atenció sanitària

Drets relacionats amb la igualtat i la no – discriminació de les persones

- Dret a la atenció sanitària i als serveis de salut.
- Dret a gaudir, sense discriminació, dels drets reconeguts a la carta de drets i deures.
- Drets dels col·lectius més vulnerables davant de situacions sanitàries específiques.

Drets relacionats amb l'autonomia de la persona

- Dret a ser informat prèviament, per tal de poder donar després el consentiment (consentiment informat) per què se li realitzi qualsevol procediment diagnòstic o terapèutic.
- Dret del malalt a escollir entre les diferents opcions terapèutiques i de renunciar a rebre tractaments mèdics o les actuacions sanitàries proposades.
- Dret del menor a ser consultat, a fi que la seva opinió sigui considerada com un factor determinant, en funció de la seva edat i grau de maduresa, en les decisions en relació amb les intervencions que es puguin adoptar sobre la seva salut.
- Tota persona té el dret a viure el procés de la seva mort d'acord amb el seu concepte de dignitat.
- Dret a que es tinguin en compte les [voluntats anticipades](#), establertes mitjançant el document que correspon. El Servei d'Atenció a l'Usuari està a disposició del pacient per a qualsevol informació o tràmit que requereixi en relació a aquesta qüestió.

Drets relacionats amb la intimitat i la confidencialitat

- Dret a decidir qui pot estar present durant els actes sanitaris.
- Dret a preservar la intimitat del cos d'un pacient respecte d'altres persones.
- Dret a ser atès en un medi que garanteixi la intimitat, dignitat, autonomia i seguretat de la persona.
- Dret a la llibertat ideològica, religiosa i de culte.
- Dret a la confidencialitat de la informació. Les dades personals dels pacients s'incorporen a un fitxer d'usuaris durant el seu tractament sanitari i aquest pot exercir els drets d'oposició, accés i rectificació de les dades inexactes, adreçant-se a la Unitat d'Atenció a l'Usuari.
- Dret a accedir a les dades personals obtinguts en l'atenció sanitària.
- Dret a que se li demani el consentiment abans de la realització i difusió de registres iconogràfics.

Drets relacionats amb la constitució genètica de la persona

- Dret a la confidencialitat de la informació del seu genoma i a no utilitzar-la per a cap tipus de discriminació.
- Dret a gaudir dels avantatges derivats de les noves tecnologies genètiques dins el marc legal vigent.

Drets relacionats amb la investigació i la experimentació científiques

- Dret a conèixer si els procediments de pronòstic, diagnòstic i terapèutics que s'apliquen a un pacient poden ser utilitzats per a un projecte docent o d'investigació que, en cap cas, no podrà suposar un risc addicional per a la seva salut.
- Dret a disposar de les preparacions de teixits o de mostres biològiques provinents d'una biòpsia o extracció, amb la finalitat de facilitar l'opinió d'un segon professional o la continuïtat de l'assistència en un centre diferent.

Drets relacionats amb la prevenció de la malaltia i la promoció i protecció de la salut

- Dret a tenir un coneixement adequat dels problemes de salut de la col·lectivitat que suposin un risc per a la salut d'incidència i d'interès a la comunitat i que aquesta informació es difongui en termes comprensibles, verídics i adients per a la protecció de la salut.
- Dret a gaudir d'un medi ambient de qualitat.
- Dret a consumir aliments segurs i aigua potable.
- Dret a conèixer els plans, les accions i les prestacions en matèria de prevenció, promoció i protecció de la salut, i a saber com es fan efectius.
- Dret a rebre les prestacions preventives dins el marc de la consulta habitual.
- Dret a rebutjar les accions preventives que es proposin en situacions que no comportin risc a tercers, sense perjudici del que estableixi la normativa de salut pública.

Drets relacionats amb la informació assistencial i l'accés a la documentació clínica

- Dret a rebre la informació sobre el procés assistencial i l'estat de salut.
- Dret de l'usuari a que la seva història clínica sigui completa i que reculli tota la informació sobre el seu estat de salut i de les actuacions clíniques i sanitàries dels diferents episodis assistencials.
- Dret a accedir a la documentació de la seva història clínica.
- Dret a disposar d'informació escrita sobre el seu procés assistencial i estat de salut.

Drets relacionats amb l'accés a la atenció sanitària

- Dret d'accés als serveis sanitaris públics.
- Dret a escollir els professionals i el centre sanitari.
- Dret a obtenir els medicaments i productes sanitaris necessaris per a la salut.
- Dret a ser atès en un temps adequat segons la condició patològica i d'acord amb criteris d'equitat.
- Dret a sol·licitar una segona opinió.

Drets relacionats amb la informació general sobre els serveis sanitaris i la participació dels usuaris

- Dret a disposar de la carta de drets i deures en tots els centres sanitaris.
- Dret a rebre informació general i sobre les prestacions i els serveis.
- Dret a conèixer les prestacions que cobreix l'assegurança.
- Dret a conèixer i a identificar els professionals que presten l'atenció sanitària.
- Dret a presentar reclamacions i suggeriments.

- Dret a participar en les activitats sanitàries, mitjançant les institucions i òrgans de participació comunitària i les organitzacions socials, en els termes establerts normativament.
- Dret a la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació, d'acord amb el nivell d'implantació i el desenvolupament d'aquestes tecnologies a la xarxa sanitària.

Drets relacionats amb la qualitat assistencial

- Dret a la assistència sanitària de qualitat humana i científica.
- Dret a conèixer el nivell de qualitat dels centres assistencials.
- Dret a rebre una atenció sanitària continuada i integral.

Deures

- Deure de cuidar de la salut i ser-ne responsable. Aquest deure s'ha d'exigir especialment quan puguin derivar-se riscos o perjudicis per a la salut d'altres persones.
- Deure de fer ús dels recursos, les prestacions i els drets d'acord amb les necessitats de salut i en funció de les disponibilitats del sistema sanitari, para facilitar l'accés a tots els ciutadans a l'atenció sanitària en condicions d'igualtat efectiva.
- Deure de complir les prescripcions generals, de naturalesa sanitària, comunes a tota la població, així como les específiques determinades pels serveis sanitaris.
- Deure de respectar i complir les mesures sanitàries adoptades per a la prevenció de riscos, la protecció de la salut o la lluita contra les amenaces a la salut pública, como el tabac, l'alcoholisme i els accidents de tràfic, o les malalties transmissibles susceptibles de ser prevenir mitjançant vacunacions o altres mesures preventives, així como col·laborar en l'assoliment de les seves finalitats.
- Deure de responsabilitzar-se de l'ús adequat de les prestacions sanitàries ofertes pel sistema sanitari, fonamentalment les farmacèutiques, les complementàries, les d'incapacitat laboral i les de caràcter social.
- Deure d'utilitzar i gaudir de manera responsable, d'acord amb les normes corresponents, de les instal·lacions i els serveis sanitaris.
- Deure de mantenir el respecte adient a les normes establertes en cada centre, així como a la dignitat personal i professional del personal que hi presta serveis.
- Deure de facilitar, de forma lleial i certa, les dades d'identificació i els referents al seu estat físic o sobre la seva salut, que siguin necessàries per al procés assistencial o per raons d'interès general i motivades de manera justificada.
- Deure de signar el document pertinent en cas de negar-se a les actuacions sanitàries proposades -especialment en cas de proves diagnòstiques, actuacions preventives i tractaments d'especial rellevància per a la salut del pacient-. En aquest document quedarà expressat amb claredat que el pacient ha rebut informació suficient de les situacions que es poden derivar de la seva decisió i que rebutja els procediments suggerits.
- El malalt té el deure d'acceptar l'alta un cop s'acabi el procés assistencial que el centre o la unitat li puguin oferir. Si per diferents raons existís una divergència de criteri per part del pacient, s'esgotaran les vies de diàleg i tolerància raonables vers la seva opinió i, sempre que la situació ho requereixi, el centre o la unitat cercaà els recursos sanitaris necessaris per donar una atenció adequada.